

Christina Løtzsch Hansen

Fra: Natalia Louise Lehnsdal <NLL@kl.dk>
Sendt: 28. januar 2015 11:26
Emne: KL's hørings svar vedr. lovforslag om ændring af valgloven
Vedhæftede filer: Tekst til Hørings svar.pdf

Hermed fremsendes KL's hørings svar til lovforslag om ændring af valgloven vedrørende anmeldelse af kandidatlist, afskaffelse af pligt til opstilling til kommunale og regionale valg, åbningstid på valgdagen, frister for brevstemmeafgivning m.v. samt juniortilforordnede.

Vh
Natalia Lehnsdal

Natalia Louise Lehnsdal
Juridisk Konsulent

Jura og EU
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 33 70 38 22
Mobil: 24 78 66 48
www.kl.dk

NOTAT

Tekst til Hørings svar

Grundstenene for vores repræsentative demokrati er valg og deltagelse, og det er derfor vigtigt, at valghandlingen er tilrettelagt så smidigt som muligt for borgere, kandidater og kommunerne. KL byder derfor moderniseringen af lovgivningen vedrørende valg samt muligheden for at bruge juniortilforordnede velkommen.

KL er overordnet set meget positivt indstillet over for ændringsforslagene, der vil indebære betydelige serviceforbedringer for vælgerne og en lettelse af de administrative byrder for partier og kandidater.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i udarbejdelsen af lovforslaget udvist stor lydhørhed overfor kommunerne, og taget de praktiske udfordringer kommunerne står med ved afholdelsen af valg alvorligt. Det vil KL gerne kvittere for.

Det er KL's synspunkt, at harmoniseringen af frister, bedre procedurer for kandidat- og stillerlister og fremrykningen af den sidste frist for brevstemmeafgivning til sammen giver en mere smidig valgafvikling.

Derudover har KL følgende bemærkninger til forslagene til ændring af valgloven:

Vedr. åbning af valgstederne kl. 08.00

Åbning af valgstederne kl. 08.00 er en serviceforbedring for borgerne, som muligvis vil kunne medvirke til at øge valgdeltagelsen og forkorte ventetiden ved valgstederne.

Ændringerne medfører en betydelig administrativ byrde for kommunerne. Der er et stort arbejde forbundet med forberedelserne inden åbningen af valgstederne - ikke mindst med at optælle et stadig stigende antal

Den 28. januar 2015

Sags ID: SAG-2015-00160

Dok.ID: 1967956

RSC@kl.dk

Direkte 3370 3336

Mobil 2360 2548

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3336

www.kl.dk

Side 1/2

brevstemmer, og efterfølgende igangsættes et stort arbejde med optælling på valgstederne.

Dette er udover selve valgbehandlingen, der på nuværende tidspunkt har en varighed på 11 timer. Typisk møder valgsekretærerne og budene i dag ind senest kl. 06.00 for at kunne have valgstederne klar til kl. 09.00, og arbejdet med stemmeopgørelsen er i mange kommuner ikke afsluttet samme døgn. Ændringen vil betyde, at valgsekretærer og bude skal møde kl. 05.00.

Vedr. juniortilforordnede

KL er positive overfor forslaget.

Rekruttering af juniortilforordnede vil gøre det muligt at lave aftaler med uddannelsesinstitutioner om klassevis tilmelding, hvilket vil være med til at lette rekrutteringen af tilforordnede vælgere.

Klassevis tilmelding gør det også muligt at give de unge tilforordnede vælgere en grundigere indføring i opgaven - eksempelvis som en del af et undervisningsforløb om demokrati og deltagelse. Det vil dermed både øge den demokratiske bevidsthed hos eleverne og øge kendskabet til opgaven blandt nye valgtilforordnede.

Af hensyn til at kunne bruge hvervet som juniortilforordnede som en del af et undervisningsforløb om demokrati på erhvervsskoler, gymnasier og øverste klassetrin i folkeskolen, ønskes mulighed for at søge dispensation i særlige tilfælde, hvor enkelte elever i klassen endnu ikke er fyldt 16.

Juniortilforordnede vil kunne hjælpe til på valgstederne med afgrænsede opgaver og under opsyn og instruktion af mere erfarne tilforordnede vælgere fx ved stemmeurnerne, valgboksene, optællingen af stemmesedler inden udlevering til bordene og til den efterfølgende optælling.

Dispensationsmuligheder for særlig små valgsteder

Flere kommuner har valgsteder på små øer med ganske få borgere. Eksempelvis har Odder kommune et valgsted på Tunø med cirka 100 vælgere. Fremrykning af åbningstiden på afstemningsstederne til alle valg og folkeafstemninger fra klokken 9.00 til kl. 8.00, vil i flere tilfælde betyde, at valgmaterialer og valgsekretæren skal fragtes af sted om natten, eller at de små valgsteder må nedlægges til ulempe for borgerne.

KL opfordrer derfor til, at det bliver muligt for kommunerne at søge dispensation for åbningstiderne for små valgsteder.

Christina Løtzsch Hansen

Fra: Signe Højsteen <sih@handicap.dk>
Sendt: 29. januar 2015 08:09
Emne: hørings svar fra Danske Handicaporganisationer vedr juniorvalgtilforordnede
Vedhæftede filer: Hørings sva-183014_(1).docx

Hermed hørings svar fra Danske Handicaporganisationer vedrørende juniorvalgtilforordnede.

Med venlig hilsen/Kind regards,

Signe Højsteen
Chefkonsulent, Senior Advisor
Danske Handicaporganisationer – Disabled Peoples Organisations Denmark
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Danmark
Direkte telefon, telephone directly 0045 3638 8530,
Mobil telefon, cell phone 0045 2460 9923
sih@handicap.dk
www.handicap.dk

Danske Handicaporganisationer

Taastrup, den 14. januar 2015

Sag 14-2015-00022 – Dok. 183014/sih_dh

Høringssvar fra Danske Handicaporganisationer vedr. juniorvalgtilforordnede

---

Danske Handicaporganisationer er positiv over for, at der etableres så mange veje til demokratisk deltagelse som muligt. Herunder, at sådanne muligheder udbredes til unge. Det er naturligvis afgørende for os, at sådanne muligheder er fuldt inkluderende, således at også unge med handicap kan deltage og bidrage.

For at det skal kunne lade sig gøre, så må der være mulighed for den nødvendige handicapkompensation og støtte for at udøve hvervet som juniorvalgtilforordnet. Desuden er det nødvendigt, at valgstederne er fuldt tilgængelige.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Thorkild Olesen'.

Thorkild Olesen
formand

Christina Løtzsch Hansen

Fra: Jens Nygaard Nielsen <jnn@duf.dk>
Sendt: 29. januar 2015 11:30
Emne: Høringssvar: Lovforslag om Juniortilforordnede.
Vedhæftede filer: BRV 2015-01-29 DUF høringssva-34111.5.0.pdf

Kære Økonomi- og Indenrigsministeriet, Valgenheden.

Tak for muligheden for at give en udtalelse ifm. høringen om forslag til Lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg (Juniortilforordnede).

Se venligst vedlagte høringssvar fra DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd.

Pva.

Henriette Laursen
Generalsekretær

/Jens Nygaard Nielsen
Politisk konsulent

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd
Scherfigsvej 5, 2100 København Ø
Tlf.: +45 39 29 88 88
Mobil.: +45 60 20 14 11
E-mail: jnn@duf.dk

Web: www.duf.dk
Nyheder: www.duf.dk/nyhedsbrev

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Att.: Christina Løtzsch Hansen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale valg (Juniortilforordnede).

29. januar 2015

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående lovforslag. DUF har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Kontaktperson
Henriette Laursen
Tlf. dir.: 60201405
E-mail: hl@duf.dk

Udvikling af demokratiet

DUF finder det positivt, at der med dette forslag åbnes for en fortsat udvikling af demokratiet. DUF er af den overbevisning, at demokratiet aldrig må betragtes som et færdigt produkt, og at det med jævne mellemrum må gennemgå et serviceeftersyn og forbedres.

Valgdeltagelsen i Danmark er blandt de højeste i verden, dog er der grupper i samfundet, der stemmer i mindre grad end befolkningen som hele. Det gælder især blandt unge (19-29 år) og nydanskere. På trods af, at valgdeltagelsen med det seneste kommunalvalg i 2013 steg markant blandt unge, er der fortsat en stor forskel imellem unges og de øvrige vælgeres valgdeltagelse. Ved kommunalvalget 2013 lå unges generelle valgdeltagelse 18,8 procentpoint lavere end de øvrige vælgeres valgdeltagelse.

Det skal ses i sammenhæng med unges generelle øgede interesse for samfundsspørgsmål – en interesse, der dog ikke afspejler sig i en øget opbakning til det repræsentative demokrati og dets institutioner, herunder valg.

DUF bakker derfor op om det gode forslag om indførelse af funktionen juniortilforordnede ved afviklingen af valg. Forslaget vil gøre det muligt for 16-17-årige borgere i Danmark at få en førstehånds indsigt i det repræsentative demokratis grundpille – valget.

DUF er af den overbevisning, at en direkte og personlig erfaring med afholdelse af valgene vil styrke den demokratiske selvtillid og opbakningen til det repræsentative demokrati blandt unge 16-17-årige og understøtte fremtidens opbakning til demokratiet blandt de kommende generationer af vælgere. Det er samtidig værd at nævne, at det sandsynligvis ikke blot vil give en direkte effekt på de 16-17-årige som bliver udpeget, men også have en afsmittende effekt i deres sociale

netværk. Valgforskningen har vist, at valgdeltagelse og demokratisk engagement påvirkes stærkt af ens sociale netværk. De juniortilforordnedes erfaringer må altså antages at have en positiv effekt på den generelle tilslutning til og fortrolighed med det repræsentative demokratis institutioner blandt unge.

Specifikke bemærkninger til forslaget

Forslagets udformning giver anledning til en række specifikke bemærkninger, som skal fremhæves her:

- *Udpegning af juniortilforordnede generelt.*
Til udpegning af juniortilforordnede vil det efter DUFs opfattelse være naturligt, at det brede folkeoplysende ungdomsforeningsliv i kommunerne inddrages som kilde til juniortilforordnede. Det vil være en relevant opgave for mange af disse foreninger, hvis formål blandt andet er at fremme medlemmernes tilslutning til demokratiet.
- *Udpegning af juniortilforordnede, der ikke har dansk indfødsret, men fast bopæl i kommunen.*
Til lovforslagets bemærkninger til §1, nr. 2 finder DUF det positivt, at der gives mulighed for, at borgere, der endnu ikke har opnået valgret, får mulighed for at kunne blive udpeget som juniortilforordnede, og dermed opnå en øget forståelse og fortrolighed med det repræsentative demokratis virkemåde på lige fod med deres jævnaldrende kammerater med dansk indfødsret.
- *Juniortilforordnedes deltagelse i stemmeoptællingen.*
Til lovforslagets bemærkninger til §1, nr. 2 omhandlende opgaver, som kan varetages af juniortilforordnede. Det er i forslaget uklart, om de juniortilforordnede må opholde sig i optællingslokalet og/eller på afstemningsstedet under den egentlige stemmeoptælling. Det vil efter DUFs opfattelse være hensigtsmæssigt, om det blev fastslået, at de gerne må opholde sig i lokalet og/eller afstemningsstedet, men fortsat ikke deltage i den egentlige stemmeoptælling. Det vil give dem mulighed for at følge processen hele vejen, og dermed få det fulde udbytte af opgaven og den demokratiske dannelse.
- *Juniortilforordnedes bistand under afstemningen.*
I lovforslagets bemærkninger til §1, til nr. 2 fremhæves det, at de juniortilforordnede ikke må påtage sig opgaver, der er mere myndighedsprægede, herunder ikke bistå de valgtilforordnede i udlevering af stemmesedler og afkrydsning i valgbogen. DUF finder, at det er en god beskyttelse af de juniortilforordnede og deres rolle under afstemningen. DUF ser dog gerne, at der gives mulighed for, at de juniortilforordnede sammen med og under ansvar af valgstyrelser, tilforordnede vælgere og kommunale medarbejdere kan bistå dem i deres opgaver, for eksempel ved afkrydsning i valgbogen og udlevering af stemmesedler.

- *Personlige diæter, der ikke kan overføres direkte til tredjepart.*
Til lovforslagets bemærkninger til §1, til nr. 3 vil DUF gerne præcisere, at der formentlig er tale om 'politiske ungdomsorganisation' fremfor 'et partis ungdomsorganisation'. De politiske ungdomsorganisationer er for så vidt uafhængige af partiorganisationerne, omend der ofte er tale om en tæt relation imellem en bestemt politisk ungdomsorganisation og et politisk parti, men det må ikke forveksles med et ungdomsparti eller som et partis ungdomsafdeling.

Afsluttende

DUF stiller sig generelt meget positiv overfor forslaget og vil gerne bidrage til, at ordningen, såfremt forslaget vedtages, bliver fremmet som en positiv mulighed for unges demokratiske dannelse og fortrolighed med det repræsentative demokrati.

DUF står i øvrigt gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Henriette Laursen
Generalsekretær